

העם

איזה כבוד?

שלה, לוי אשכול, לפרסם ראינות בעיר תונות, לגינוי הסכבת. אלא שלעומת הנימה החצופה של דוברי ממשלת בון, אשר האשימו את ישראל בסכבת והעלו על נס את "סגולותיו ומידת סבלנותו של ד"ר קורט בירנבאך", נשמע צליל מתרפס בדבריו של אשכול, כי "מתקבל הרושם שמנסים להרחיח ימים. דבר זה כשלעצמו אינו חייב להיות בלתימובן, אך אם נחוצה לבון שהותמה כדי לשכך יותר את חמת הערבים, הם יכלו לומר זאת בפשטות."

אדנאור"בין גוריון. מלאי התינועים הסותרים לסכבת, שגדל מיום למשנהו, מנה השבוע, בין השאר: חופשותיהם של ארהארד ושרד; ועידת שרי החוץ של גאטו; ועידת הפיסגה הערבית. אך מאחורי פרגוד העניינים השוליים ר- הליטוש הסיגנוני, התברר כי:

● הסכבת היא הוכחה לכך שההודעה הגרמנית מן ה-7 למרס, בדבר הנכונות לקשור קשרים דיפלומטיים עם ישראל, כונה פחות מכל לישראל עצמה. כוונותיה, כפי שמתברר עתה, היו לבצר את הקשרים עם ארצות ערב על בסיס חדש, ולחוק את עמדתה של בון בדעת-הקהל המערבית (בעיקר אמריקאית), אשר עדיין נושבות בה רוחות אנטי-גרמניות עזות.

● הפיצוי שבון חייבת היתה לתת ל- קאהיר, היה: במישור הפוליטי — הפסקת מישלוחי-הנשק לישראל והדגשת המתרם

האיש המושמץ ביותר במדינה היה ה- שבוע פרופסור מרטין בובר. הוא שכב בבית-חולים, כאשר התנהל נגדו מסעיה-השמצות בן השעתיים, באולם הישיבות של עיריית ירושלים. ההודעות החגיגיות: עריכת הדיון בהצעה להעניק לו אזרחות כבוד של העיר.

כך זכה פרופסור בובר באזרחות הכבוד: **אקסלרוד (חרות):** אם תתקבל החל-טה כזאת היא לא תשקף את דעת כל אזרחי העיר. היא תהיה כפיית דעת המיעוט. אני מציע לדחות את ההצעה כדי שהסיעות תוכלנה לגבש התנגדות גדולה יותר.

דויד הכהן (חרות): אין זה סוד שהייתי מתלמדיו של בובר. אך למרות זאת אני מתנגד להעניק לו אזרחות כבוד. הוא העז ופרץ את חומת החרם נגד גרמניה. הוא קיבל פרס ספרותי מידי המרצחים ה- נאציים במינכן...

דוקטור יעקובי (ליברליים): לא נכון, זאת היתה פראנקפורט!

נציג המפד"ל: מה פתאום? שטויות! זאת היתה האמבורג!

ראש העיר: שקט! שקט! **דויד הכהן (חרות):** חוץ מזה הוא ביקש חנינה על אייכמן. אבל כשתלו את הלוחמים העבריים נדם קולו. הוא לחם בלי-חמים על שלמות המולדת והוא גינה אותם.

ש. ז. דרוק (פאג"י): העירייה תפגע במוסד ששמו אזרחות כבוד אם היא תע-ביר הצעה כזאת. דיעותיו של בובר זן-סילוף האמונה באלוהים.

ש. פרוש (אגודת ישראל): דיעו-תיו של בובר הן פגיעה באמונה וערכי-היהדות.

אברהם ארנס (אחרות-העבודה): בכלל, אין זה סוד שהייתי משומעי הרצ-אותיו. אבל בהחלט שלא הייתי מתלמידיו. אין זה סוד שתמיד הייתי נגד דיעותיו הפוליטיות והפילוסופיות. וגם לא תמיד הבנ-תי את מישנתו. בובר בעצמו לא הבין אותה תמיד. פעם אמר בובר לאשתו: "מיקרה מוזר קרה לי היום. קראתי בעתון מאמר שפירסמתי, וראה זה פלא — הבנתי הכל". אני על כל פנים לא יודע מישנתו.

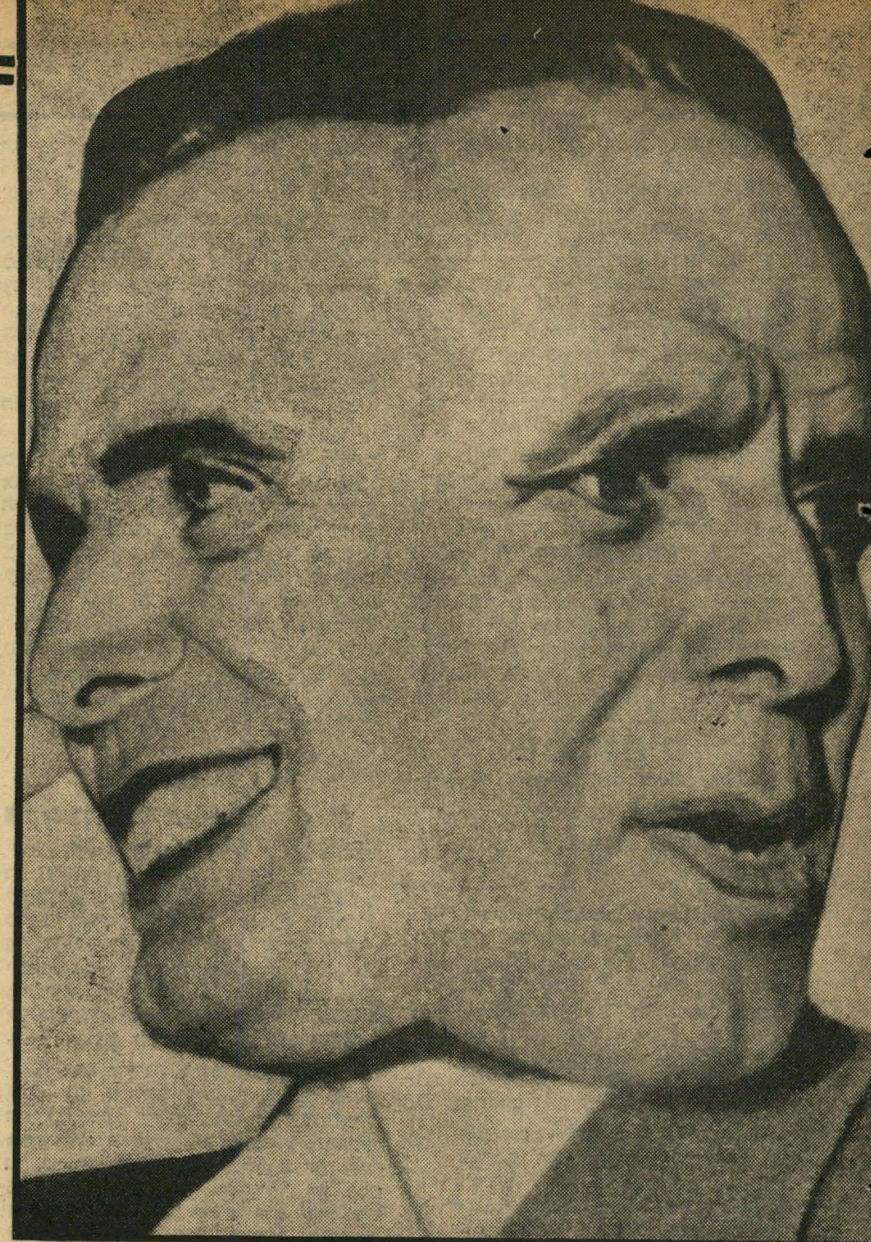
אך למרות שאני מתנגד לו ולמרות שאני לא מבין את מישנתו ולמרות שאני נגד דיעותיו הפילוסופיות, אני מציע לתת לו אזרחות כבוד.

מ. גבירצמן (מפד"ל): השקפת עו-למו ומחשבתו נוגדת ניגוד מהותי ויסודי את תפיסת עולמה של היהדות. יחד עם זאת, כדי להימנע מפגיעה בכבודו האישי, החליטה סיעתנו להימנע מהצבעה.

אחרי דיונים ארוכים מאחורי הקלעים, פשרות, צעקות, הסדרים, שיכנועים, פגי-שות חשאיות, זכה בובר באזרחות הכבוד. רק 10 מתוך 21 חברי מועצת העירייה הצביעו בעד הענקת אזרחות הכבוד. 6 הצביעו נגד. השאר פשוט לא באו לישיבה. בחוץ אמר חבר המועצה דויד הכהן מ-חרות: "מישהו שמכיר טוב מאד את בובר ורואה אותו כל יום, סיפר לי שבובר מ-שלה את עצמו שאזרחות כבוד כרוכה בפרס כספי. זו תהיה הפתעה לא נעימה לבובר כשיודע לו שאזרחות כבוד זה סתם כבוד בלי כסף."

יחסי חוץ

מה מאחורי הסכבת
לפני עשרים שנה בדיוק הודבר הרייך השלישי, הונף דגל המנצחים מעל הרייכס-טאג ושרידי מלכות-ההשמדה פרצו את השערים. דחאק ציונו של מארע זה בר-חבי תבל, על הזיכרונות המרים הנלווים אליו, שימש עילה — לפי ידיעות שנת-פרסומם בכון — לדחיית פירסום ההודעה המשותפת על קשירת היחסים הדיפלומא-טיים בין ישראל לגרמניה המערבית. היתה זו רק אחת הסיבות הרשמיות לסכבת בפירסום ההודעה ובכינון היחסים הדיפלומטיים. אך מניעה האמיתיים היו נעוצים בהתנגדותו של שר החוץ הפרו-ערבי גרהארד שרדר, לנוסח שהביא עמו קורט בירנבאך מישראל. במשך שבועיים ניסו חוגי משרד החוץ להעלים את גילויי החוצפה הגרמנית, אך עתון מצרי כתב כי טיוטת ההסכם הועברה לקאהיר לשם קבלת אורקי מצרי. טיירת-הלחי מבון אילצה את ראש הממ-

בורגינה הדי-כרצופי: פוסומוסג' בשבועון אצרי

את הבעייה ממישור הרגשות, הדמגוגיה, האגדות, המיתוס, למישור של הגיון וסבירות. וכאן השמיע המנהיג פסוק שנחרת בזכרוני: "זהו הדינאמיזם של השלום".

נאצר אינו רוצה במלחמה

ה אם סבור בן-ישיחי כי גמאל עבד-אל-נאצר רוצה במלחמה, כפי שמאמינים רוב ה-הישראלים?

"לא, השיב המנהיג, אחרי היררהר קה. "אני חושב שלא." (דעה זו שמעתי השבוע עשרות פעמים. ידידיו של עבד-אל-נאצר ואויביו, ערבים ואירופים, תמימי-דעה לחלוטין בעניין זה. לא שמעתי אפילו פעם אחת, בכל עשרות השיחות, את הדעה שנושא מצריים אמנם חותר לקראת מלחמה עם ישראל. דמותו של הרוזן המיצרי, ההיסלר של המזרח התיכון, הנומם יומם וילילה מזימות של מלחמה והשמדה, קיימת רק במקום אחד בעולם: בישראל.)

אם בן, מרוע יצא עבד-אל-נאצר להתקפה על הנשיא בורגינה?

"אני חושב שיש לכך כמה סיבות. קודם כל, אין עבד-אל-נאצר יכול להשלים עם העובדה שמנהיג ערבי אחר בא ומשמיע רעיונות חדשים. לדעתו רשאי רק הוא עצמו להפיץ סיסמה חדשה. כאשר עושה זאת מישהו אחר, הוא רואה בכך פגיעה במעמדו. שנית, מיטב הצבא המצרי תקוע בתימן. המלחמה התימנית אינה פופולארית במצריים. צריכים לשכנע את העם המיצרי מדוע דרושה מלחמה זו. עבד-אל-נאצר משתמש בטכטיס פשוט. הוא אומר שהמלחמה התימנית היא חזרה כללית למלחמה בישראל. בתימן, הוא אומר, מתאמנים החיילים המיצריים לקראת המלחמה בישראל.

והנה בא בורגינה ואומר שלא תהיה מלחמה בישראל. שמלחמה כזאת כלל אינה אפשרית. אם כן, שואל את עצמו האדם ברחוב במצריים, מדוע נמצאים חיילינו בתימן?"

"אולם, הוסיף בן-ישיחי, גם עבד-אל-נאצר חושב. בורגינה גרם לכך." ומה עמדתו של אחד בן-בבלה?

גם הוא חושב. הוא רוחש ידידות אישית לעבד-אל-נאצר, ועל כן הוא תומך בו. אבל באלג'יריה מצאו דבריו של הנשיא בורגינה הר חרב מאד. הוא ביטא בדיוק את אשר חושבים כל האלג'יריים המשכילים. בן-בבלה יודע זאת.

"כאשר פרץ הסיכסוך בליגיה, הופיע בן-בבלה כמתוך. הוא לא התקיף את בורגינה. הוא מנסה ברגע זה לתחך בין בורגינה ועבד-אל-נאצר."

"הוא מנסה לארגן פגישה בין השניים." האם זה אפשרי?

"שים לב לעובדה שעבד-אל-נאצר עצמו נמנע מכל התקפה על בורגינה. הוא מתבייש להתקיפו. הוא מניח זאת לתועמלנים שלו." והמעצמות הגדולות?

"כל המעצמות הגדולות היו תומכות בבורגינה, לולא פרץ הסיכסוך בליגיה." ארצות-הברית פירסמה הודעה חיובית עוד לפני שהתפוצצו העניינים בקאהיר. גם האחרות היו עושות זאת, לולא חששו לפגוע במדינות ערביות אחרות.

מארטין בובר כל הכבוד

בסיוע כלכלי; במישור הכלכלי — מימון תוכנית החומש המיצרית השניה, על אף השתתפותה של גרמניה המיזרחית בה. כפי שהתברר, קשור ארהארד בהבטחה שנתן שליחו לנאצר — לפרסם במלואו את הסכם הסיוע הכלכלי כתחליף ליתרת ה-סיוע הצבאי.

● הניגודים בקרב ממשלת בון, בין מצדדי הידוק הקשרים הפוליטיים-צבאיים עם ישראל, ובראשם קבוצת אדנאור-שט-ראוס; לבין מצדדי אורינטציה ערבית — ואפילו אנטי-ישראלית — שבראשם ניצב שר-החוץ שרדר. ראש-הממשלה לוודויג ארהארד ניצב בין שני המחנות.

פיוס במקום נורמליזציה. כתמו-רה לחיתור מצד שרדר, הובטח לו שבהו-דעה המשותפת יודגש הרוח המוסרי של קשירת הקשרים הדיפלומטיים עם ישראל, אשר תוצג כ"פיוס היסטורי בין שני העו-מים" ולא "נורמליזציה של היחסים", כפי שדרש אשכול.

עם פתיחת מושב הקיץ של הכנסת בשבוע הבא יצעד ראש הממשלה, בהוד-עתו המדינית, על חבל דק מאוד: בהוד-עתו במושב הקודם התחייב, כי לא יסכים לתחליף של ממון לנשק, ואילו קשירת היחסים הדיפלומטיים, הצהיר, לא תהפך למחילה.

אירעמיתו בשתי הבטחות אלה תפתח, ללא ספק, גם את מושב הכנסת האחרון, לפני הבחירות, בהצעות אי-אמון.